

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: **DUMINEC'A.**

PREȚIUL ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIUL INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce/contienu
cam 150 cuvinte 3 p.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele se se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Er banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

Cuventarea

*Servata de Pré Santi'a Sa parintele Episcopu Ioan Metianu,
la deschiderea sinodului eparchiala aradanu.*

Christos a invalu, Domniloru deputati!

Nu este lucru mai frumosu si mai placutu lui Ddiu si ómeniloru, cá si când fii unei maice, cá frati buni si intiepti, se intrunescu in familie, la consultare fratiésca, pentru inaintarea trebiloru comune.

Astfelu am facutu si noi, Dloru deputati, intrunindu-ne astadi in acestu sinodu eparchialu, cá fii buni si adeverati, ai S. maicei nostre biserici, pentru a consultá si a conlucrá fratiésce, la inaintarea trebiloru nostre bisericesci, scolari si fundationali.

Sum convinsu, Dloru deputati, cumca cá totdeauna asia si acuma ne am intrunitu aici, cu cea mai buna intentiune, de a conlucrá din tote puterile, la inaintarea trebiloru nostre bisericesci, si prin acést'a de a satisface, dupa putintia, nu numai detorintiei nostre, dar si asteptárii trimitietoriloru nostri, cari privescu cu bucurie la noi, si astépta cu nerabdare rezultatu activitáti nostre.

In acésta convingere mie nu-mi remane, Dloru deputati, decât se-mi esprimu adenc'a mea bucurie, putendu-ve éراسi salutá, la intrunire in acestu sinodu eparchialu, si se Ve rog cá in tote consultarile nostre, se avem de basa cele trei mari virtuti cardinale ale crestinismului: credinti'a, dragostea si speranti'a, temeli'a bisericeii crestine si deosebi a bisericeii nostre nationale dreptmaritóre.

Aceste trei mari virtuti au fostu, Dloru deputati, totdeuna, tari'a bisericeii nostre nationale, cáci prin ele a devenitu biseric'a nostra nationala, scutulu si adapostulu, seaparea si mantuirea nostra, de ne-numerate pericole amenintiátóre.

Atát cá romani si ortodocsi, cât si cá fii ai poporului, iesiti din sinulu lui, avem mare detorintia Dloru deputati, nu numai a tienea sus si tare, la biseric'a strabuna, cá la scutulu si adapostulu nostru; si prin urmare si la bazele, pre cari se intemeéza biseric'a, adeca: la amintitele trei virtuti cardinale;

dar avem datorie inca a si intari tot mai multu a-celé base, cá nici unu felu de furtuna se nu le póta slabi.

Nu afliu de lipsa a Vi mai spune, câte greutati intempina si biseric'a nóstra in calea desvoltarii sale, in aceste timpuri grele, cáci in parte tóte le cunósceti si Dvostra; afliu inse de bine aminti, ca consistoriele nostre, in rapórtele loru, ce Vi se vor pune inainte, s'au silitu a espune unele greutáti mai insemnate, obvenite si in decursulu acestui periodu sinodalu, pentrucá intieptiunea Dvostra se afle mai usioru, unde? si in ce modu se intrevina cu sfatulu si conlucrarea.

Nu veti afliu inse, in acele rapórte unele intemplari de cea mai mare insemnatate, din decursulu acestui periodu sinodalu, dintre cari unele mai multu, altele mai putien, atingu si biseric'a nostra, in urmá-rile loru; de aceea cred de bine a-le aminti eu aici.

Un'a din acele mari intemplari este: ca la 2. Decemvre s. n. anulu trecutu, implinindu-se 40 de ani, de gloriosa domnie a Majestatei Sale Prea inaltiatulu nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosifu I., si la aceea ocaziune solena, dorindu si noi a ni aratá loialitatea, alipirea si iubirea nostra catra Majestatea Sa, printr'o serbare démna a acelei dile memorabile si de bucurie: — pre langa adres'a omagiala, inaintata la preainaltulu locu, din partea Escentientei Sale, Inaltu prea Santitulu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu, in numele congresulu nostru nationalu bisericescu, am aflatu de bine si din partea nostra a tienea rugatiuni, in tote bisericele din eparchie, si apoi a si eternisá. aceea di memorabila si de bucurie, printr'o fapta filantropica, si anume, prin crearea unui fondu, pentru infintiarea unui gimnasiu diecesanu, carele se fie eterna marturie despre glorios'a domnie a Majestatei Sale.

Astfelu aniversar'a de 40 de ani a gloriósei domnii a Majestatei Sale, fú o di jubilara de mare serbatóre si de mare bucurie, si pentru noi si biseric'a nostra.

Durere inse ca aceea bucurie n'a duratu lungu, căci unu evenimentu dintre cele mai triste si dure-rose, obvenitu in prea inalt'a familia a Majestatei Sale, a pusu in cea mai mare jale si durere nu numai pre Majestatea S'a, si intrég'a prea inalta casa domnitoare, dar si pre tóte poporale din extins'a nostra Monarchie, si asia si pre poporul nostru si biserica nóstra. Intieleg evenimentulu mortii cei prea timpurie, grabnice si neasteptate, a serenisimului principe de coróna, archiducelui Rudolfu, uniculu, prea iubitu fiuu alu Majestatei Sale, intemplată la 18. Ianuariu a. c. dupa dispușetiunile cele necuprinse de mintea omenésca ale prea intielepței provedintie divine.

Acésta prea trisța intemplare, ne a umplutu pre toti de cea mai adenca durere, zadarnicindu cele mai frumóse sperantie, ce legase patri'a, monarchi'a, si tote poporale de sub gloriosulu sceptru alu Majestatei Sale, prin urmare si poporul si biserica nostra, de fericitulu reposatu.

Din acelu prea durerosu incidentu si biserica nóstra s'a imbracatu in doliu, si a inaltiatu caldúrose rugatiuni la ceriu, atát pentru fericitulu adormitu, cât si pentru consolarea si intarirea Majestatei Sale, in suportarea acelei grave dureri.

Nici nu trecu timpul de doliu pentru fericitulu Archiduce, când ni veni alta scire trista si durerosá, ca adeca: barbatulu celu chiamatu de provedintia, la conducerea sororei diecese a Caransebesiului, carele din tineretiile sale pana la cele mai adenci betranetie, a fostu dedicat cu totulu biserice si natiunei nóstre, participandu cu zelu si insufletire la tote actiunile nostre bisericesci si nationale mai insemnate, preademu Episcopu alu Caransebesiulu Ioanu Popasu, in 5/17. Februariu a. c. éresi dupa voi'a Ce lui preainaltu, a incetatu din viétia. Si asia si mórtea acestui Preademu si mare Archiereu alu biserice nostre a umplutu de mare durere si intristare si pre noi si biserica nostra, ér in durerea nóstra, am inaltiatu caldurose rugatiuni catra Ddieu, si pentru acestu mare archiereu.

Mi-am tîenutu de datorie, Dloru deputati, a aminti aici si aceste marri evenimente, nu numai pentru marea loru insemnatate, si pentru a dá si aici espressione simtiemintelor ce provocá ele, in inim'a nóstra; dar si pentru a le eternisá in anele biserice nostre, cá pre niste evenimente de mare insemnatate.

In celelalte cursulu lucrurilor in diecesa lu-veti binevoi a-lu vedé din rapórtele consistorieloru nóstre, pre cari recomandandu-le osebitei Dvostra atentiuni, si mai implorandu si aici binecúventarea lui Ddieu asupra nóstra si asupra lucrurilor nóstre, dechieru sesiunea ordinara a sinodului nóstru eparchialu pentru anulu 1889 de deschisa.

Sinodulu eparchialu aradanu.

Sinodulu eparchialu aradanu si-a incheiatu sesiunea ordinara a anului curentu Ioi'a trecuta, dupa ce a resolutu tóte agendele avisate prin statutulu organicu la competenti'a s'a.

Voindu a caracterisá mersulu lucrurilor in sesiunea actuala, constatamu, ca s'a lucratu multu, si s'a lucratu cu unu viu interesu si cu multa indemanare pentru a-se dá o buna solutiune agendelor avisate la competenti'a sinodului.

Desbaterile, ce s'au urmatu, au fost din cele mai obiective, si au emanatu numai din o deosebita iubire si ingrijire facia de inaintarea biserice si a poporului credintiosu.

In ceea ce privesce conclusele luate amintimu, ca spre a-se poté veni in ajutoriu poporului credintiosu intru sustinerea functionarilor biserice si scólei, sinodulu la propunerea comisiunei bisericesci a decisu, cá banii biserice, incát va fi cu potintia, se-se investésca in realitati, cá astfelu cu timpul din venitul acelor'a se se póta acoperi tóte trebuintiele biserice si scólei si se se póta usiurá greutátile poporului mai cu seama in privinti'a salarisárii functionarilor bisericesci si scolari.

Conclusulu acest'a dupa noi este de o deosebita importantia, si bine executatu, nu se póte cá se nu aduca róda multu, dupa ce este sciutu, ca daca betranii nostri aru fi potut se-ne lase de moscenire in fiacare comuna mai multu avere investita in pamentu, positiunea nóstra in biserica ne-ar fi mai usóra. Daca inse acei venerabili betrani nu o au potut face acést'a, atunci trebue se-o facem noi, generatiunea actuala, si preste tot in tóte agendele nóstre se fimu cu mai multu grije facia de desvoltarea poporului pre terenulu economicu.

In ceea ce privesce starea scóleloru nóstre atát din reportulu consistoriului din Arad, cât si din reportulu consistoriului din Oradea-mare s'a constat, ca atát in ceea ce privesce mersulu instructiunei, cât si in ceea ce privesce frecuentatiunea, s'au facut imbunatátirile possibile, ceea ce sinodulu cu placere a luat la cunoscintia.

De asemenea s'au constat, ca fondurile si fundatiunile diecesane crescú in modu imbucuratoriu, si prin bun'a administratiune a consistorieloru tóte fondurile si fundatiunile diecesane au sporit multu in anii din urma.

Dupa acésta introducere lasám se urmeze reportulu nostru despre mersulu desbateriloru sinodului nostru eparchialu.

Sedinti'a I.

tienuta la 16/28. Aprilie 1889.

Dupa seversirea santei liturgii, impreunata cu chiamarea Duchului santu, si celebrata in biserica catedrala prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu Ioanu Metianu cu asistenti'a parintelui protosincelu

Iosif Goldisiu, a parintiloru protopresviteri : Ilie Mog'a, Constantin Gurbanu, Vasiliu Pap, Vasiliu Belesiu si Teodor Filip, a parintelui protodiaconu Ignatiu Pap si a diaconului Georgiu Rusu — s'a deschisu sesiunea sinodului eparchialu prin Pié Santi'a S'a in sal'a seminarului diecesanu.

Cuventarea de deschidere a Pré Sântiei Sale a fost intempinata si primita intre vii urări de „se traésca“ din partea sinodului, si cu privire la momentele cuprinse in acésta cuventare sinodulu a luat urmatoriulu concludu : Cuventulu de deschidere se induce in protocolu in tóta estensiunea ; si cu privire la pasii intreprinsi de consistoriu din incidentulu jubileului de 40 de ani ai gloriósei domnii ai Májestátii Sale, prégratiosului nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosif I. sinodulu dechiara ca iea acést'a cu placere la cunoscintia ; ér cu privire la intemplerile triste amintite in cuventulu de deschidere sinodulu si-esprima profund'a s'a condolentia facia de trecerea din viétia a Altetiei Sale, principelui de coróna Rudolf, precum si facia de trecerea din viétia a fericitului intru aducere aminte Episcopu alu Caransebesiului Ioan Popasu.

Totu in acésta siedintia s'au prezentatu sinodului repórtele consistoriali, precum si mai multe petitiuni, cari se impartu intre comisiunile sinodale.

Siedinti'a II.

s'a tienutu in 17/29 Aprilie 1889.

Presidiulu presentéza mai multe cereri de concediu pre durat'a sesiunei actuale din partea deputatoru : Dr. Iosif Galu, Paulu Fassie, Ioanu Bun'a, si Constantinu Lazaru. Concediele cerute se acórda.

La propunerea comisiunei verificátorie se dechiara de verificati urmatorii deputati : Dr. Georgiu Plopu, alesu in cerculu Giulei, Dr. Lazar Petco, alesu in cerculu Birchisiului Dr. Florianu Dum'a, alesu in cerculu Oradei-mari, precum si deputatulu Ioanu Gerlanu, alesu in cerculu Tincei. Se iea la cunoscintia dechiaratiunea deputatului Vincentiu Babesiu, prin carea dechiara, ca abdice de mandatulu de deputatu alu cercului Ving'a fiindu alesu si in cerculu Iamului, dieces'a Caransebesiului, si totu de odata se dispune a-se face alegere nóua in cerculu Vingei. De asemenea se ordnéza alegere nóua si in cerculu Chisineului in urm'a renunciării la mandatulu a deputatului Michaiu Veliciu.

Se pune la ordinea dilei reportulu comisiunei organisátorie, carea prin reportoriulu ei Paul Rotariu, pre bas'a reportului consistoriului plenariu din Aradu aréta, ca pentru eternisarea in modu demnu a dilei de 2. Decemvre 1888, in carea s'a serbatu jubileulu de 40 de ani ai gloriósei domnii a Májestátii Sale, prégratiosulu nostru Imperatu si Rege Franciscu Iosif I. consistoriulu a luat concludulu, cá sè se creeze unu fondu pentru infientiarea unui gimnasiu confessionalu ; ca consistoriulu plenariu a efectuit tóte insarcinările primite dela sinodu, — ca s'a dispusu alegerea de protopresviteri in protopresviteratele vacante : alu

Aradului si alu B.-Comlosiului, ca la consistoriulu din Aradu au incursu in decursulu anului 1888 preste tot 6356 essibite, cari dupa natur'a loru s'au impartitu intre singuratecile senate, ér 649 piese s'au referatu prin secretariulu consistorialu, ca s'a cumpératu unu intravilanu situatu vis-à-vi de resiedinti'a episcopésca pentru trebuintiele diecesei, — sinodulu la propunerea comisiunei organisátorie iea urmatoriulu concludu.

Reportulu in generalu fiind corectu se iea la cunoscintia cu aprobarea cumperării intravilanului situatu vis-à-vi de resiedinti'a episcopésca ; incât pentru activitatea protopresviteratelor, se aviséza consistoriulu, cá pre viitoriu sè se faca din plenu reportu asupra numitei imprejurări. Infine despre zelulu si diliginti'a referentiloru singurateciloru senate ale consistoriului se iea actu la protocolu.

Cu privire la reportulu consistoriului plenariu din Oradea-mare sinodulu la propunerea comisiunei a luat urmatoriulu concludu :

Reportulu in generalu fiind corectu si momintele speciale corespundiendu acceptatoru se iea la cunoscintia.

Cu privire la charti'a Escelentiei Sale, parintelui Archiepiscopu si Metropolitu Miron Romanulu, referitória la substernerea unui proiectu pentru o noua arondare a cercuriloru electorale pentru maritulu congresu nationalu bisericescu, — sinodulu aviséza ambele consistorie, se elaboreze proiectulu cerutu, pre carele se-lu substérna apoi procsimului sinodu eparchialu.

Cu privire la abdicerea referentului consistorialu Petru Ionasiu de postulu de alu doilea referentu la senatulu epitropescu din Arad la propunerea comisiunei organisátorie sinodulu decide :

Abdicerea asesorelui referinte Petru Ionasiu se iea la cunoscintia, — avendu a-se depliní acestu postu in decursulu acestei sesiuni sinodale, ér cu privire la postulu de referentu alu senatului epitropescu in carele a fost alesu asesorul David Nicóra, — considerandu ca morbulu referentului David Nicóra este de o durabilitate atât de indelungata, incât densulu nici dupa unu anu intregu dela alegerea s'a n'a fost capace a-si ocupá postulu, si prin urmare dupa lege si dreptate nu póte fi indreptátitu a mai reflectá la beneficiile acestui postu sub acelasi titlu de dreptu ; considerându mai departe cá morbulu numitului asesoru si de presentu, precum se scie, este de o astfelu de natura incât nu da sperantia pentru o apropiata insanatosiare ; de alta parte considerandu detorinti'a de ecuitate si de caritate, ce moral'a blsericésca împune sinodului si eparchiei facia de unu fost functionariu alu seu pentru casuri de nefericire ; considerându ca pentru astfelu de functionari ai eparchiei fondu de pensiune nu esista, — consistoriulu se autoriséza, cá jumetate din salariulu anualu designatu pentru asesorul Davidu Nicóra, carea face 400 fl. v. a. se i se solvésca acestuia in chipu de gratitudine anuala

pana la insanatosiarea s'a, cu incepere dela 1 Maiu a. c. in rate lunare, ér ceealalta jumetate din salariulu numitului asesoru se pune la dispositiunea consistoriului spre a se poté solvi pentru lucrările apartienetórie la senatulu epitropescu.

Se pune la ordinea dilei reportulu comisiunei bisericesci, carea cu privire la reportulu senatului bisericescu din Arad prin reportorulu ei Constantinu Gurbanu aréta, si sinodulu iea la cunoscintia, cà :

La jurisdicțiunea consistoriului din Arad apartiene monastirea Hodosiu-Bodrogu cu 1 archimandritu 1 protosincelu, 5 ieromonachi si 1 novitiu, mai de parte 11 tracte protopresviterali cu 9 protopresviteri 2 administratori protopresviterali, 307 comune matre, 87 filie, 331 biserici, 383 parochii sistemisate si 65,633 de case.

In decursulu anului 1888 s'au botezatu 16.461 nou nascuti, s'au cununatu 3431 parechi, si au reposatu 13.196 individi.

Asemenandu aceste date cu datele din anulu precedentu 1887, — in carele s'au botezatu 16, 728 nou nascuti, s'au cununatu 3194 parechi, si au reposatu 13,879 individi, resulta, ca in anulu 1888 s'au nascutu, si-respective botezatu pre teritoriulu acestui consistoriu cu 267 individi mai putieni, s'au cununatu cu 237 parechi mai multe, si au reposatu cu 678 individi mai putieni, decât in decursulu anului 1887. Numerulu celoru nascuti in 1888 intrece numerulu celoru reposati cu 3265, si astfeliu numerulu poporatiunei apartienetórie la jurisdicțiunea acestui consistoriu, care la finea anului 1887 a fost de 341,473 individi, — a crescutu cu numerulu ce resulta din diferinti'a dintre casurile de nascere si casurile de mórte, obvenite in decursulu anului 1888; — si astfeliu adaogendu acestu crescementu in suma de 3265 individi la numerulu totalu, cu carele s'a incheiatu anulu 1887, — apoi mai adaogendu si numerulu poporatiunei din comunele Mehal'a si Satu-Chinezu, adneesate la eparchi'a Aradului dela ierarhi'a serbéscu cu 3500 de individi, — numerulu totalu alu poporatiunei apartienetórie la jurisdicțiunea consistoriului din Arad a fost la sfersitului anului 1888 in suma de 348.238 individi.

Preoti au fost la sfersitului anului 1888 : 9 protopresviteri, 2 administratori protopresviterali, 248 parochi, 117 administratori parochiali, 30 capelani si 1 protodiaconu. Biserici nóue s'au ziditu 5 in decursulu anului 1888.

Am reposatu in decursulu anului 1888 : 1 protopresviteru si 7 preoti.

S'au chirotonitu in decursulu anului 1888 intru preoti 16 clerici absoluti, si au depusu esamenulu de calificatiune preotiésca 19 clerici absoluti.

Parochii vacante au remasu 12 la finea anului 1888. —

(Va urmá.)

Epistolele parochului betranu.

IV.

Iubite Nepóte ! — Cu mare bucuria am cetitu in nrulu din urma a fóiei Dtale cà, parintele Michaiu Suciú luandu parte la adunarea pentru fondulu preotiescu, a pusu pe més'a adunarii un'a suta florini jertfa la sporirea fondului. — Cu scirea mea — acést'a ar fi jertfa cea dantái pe sém'a acestui fondu ; dare-ar bunulu Ddieu, cà pild'a acést'a se o urmeze si alti preoti cu dare de mana. Facendu mai multá insi ca par. M. Suciú, biseric'a nóstra mai in graba si-ar vedé intregitu fondulu din venitului carui'a se se acopere ajutorarea orfaniloru si a preuteseloru veduve, pensionarea preotiloru slabiti si dotarea celoru seraci, pana-ce cu totii se ajunga la venitului unei parochii de clas'a antái.

Vei dice póte Iubite Nepóte, cà acést'a nu e cu potintia ; dar cine ar fi creditu cà fondulu in doispredece ani ar poté se crésca la cifr'a de 136 mii cu unu venitu de 22 mii la anu, care din ce in ce totu mai cresce ! cine ar fi creditu cà noi in doispredece ani se fimu in stare a implini lipsele cele mai ardiétóre : ajutorarea veduveloru si a orfaniloru, a preotiloru slabiti si a acelor espusi valuriloru acestei vieti ! — Intr'adeveru — mil'a lui Ddieu a fostu cu noi, carea a sporitu fondulu nostru abunaóra ca fain'a veduvei din st'a Scriptura. Eu dicu cà si mai mari de cât aceste vom vedé, numai credintia se fia in noi si dragoste fratiésca ; se pasimu numai pe calea apucata, si se ne luamu de pilda pre parintele M. Suciú. Se nu dica abunaóra celu bogatu cà n'are lipsa de fondu, pentrucà vedem cà veduvele celoru din parochii de clas'a antái inca ceru ajutoriu, si celu fara prunci inca se ajutore fondulu, pentru ca nu scie ce va ajunge la betranetie.

Par. Terentiu n'a fostu la adunarea preotiésca, dar nu sciu de unde a auditu, cà par. Michaiu a numeratu in taleri pe més'a adunarii sut'a de florini, ce a jertfit'o. S'a si grabitu a slabí poterea jertfei cà indata a criticato : „usioru e parintelui Michaiu dupa 53 de ani ai preotiei a daruí 100 de taleri!“ — Eu-firesce — i-am respunsu, cà déca si Santi'a Sa si noi toti pe fia-care anu am pune ceva de laturu pentru fondulu preotiescu, si nóue ni-ar fi usioru a face aceea, ce a facutu par. Michaiu.

Ce ti-se pare Dtale, Iubite nepóte ! — unu preotu din dieces'a nóstra are ceva mai scumpu, mai pretiosu, decât fondulu preotiescu ? de care n'au fratii din celelalte diecese, dar aru vré se-lu aiba. — Sciu, cà vei respunde cà dá, acolo este poporul, fara de care fondulu nemica nu ajunge ; inzadar e pastoriu fara turma ; in zadar fondatiile cele mari ale greciloru si serbiloru din comitatele dintre Tis'a si Dunare, càci parochianii loru s'au stínsu, au proditu si au remasu numai bisericile cele mari, ziduri nalte, pareti goi, intre cari se aprindu lumini din fundatiu, dar nu le aducu credintiosii, preotulu litur-

gisesce, dar slujb'a lui nu o aude altulu, de cât can-torulu asijderea sustienutu din fundatii. — Intr'ade-veru trista stare acést'a; apere-ne pre noi Ddieu se nu ajungemu la acésta dóga; deci ni sta in detorintia a ne pazi turm'a de stricatiune, cá se nu ni se ivésca in parochia intemplari cá se vedemu spini in feresti, nici cá se vedemu cá cresce iérb'a pe calea ce duce la biserica si la scóla, nici se vedemu ca ni se sporescu betíi si desperatii. De alta parte inse se fimu cu bagare de séma la cele ce le vedemu imprejurulu nostru. Catolicii au fondatii, protestantii asijderea, ba au tóte póporele — deci se cade se avem si noi si intr'o mesura cu pastorirea poporului se cade se ne ingrijimu de sporirea fonduriloru.

Dintre tóte religiile din tíera in privinti'a buna-tátii fonduriloru mai mult potemu vedé, ce putere sunt acestea la israeliti si la fratii Greco-catolicii. — Fíii lui Israílu in mare parte s'au imprastiatu prin po-porulu nostru si — potu traí, ba sporescu in numeru si in avere. Pentruca la inceputu sunt ajutorati din fondatiile loru; déca se imbogatescu, rentorcu intre-itu banii la fondatii. — Nu de multu mi-a trecutu prin mana raportulu alianției izraelite. Din acést'a am cunoscutu ce ingrijire facu fruntasii israeliti pentru ómenii loru. Bani ca plév'a. — greco-catolicii capeta ajútore dela fondurile romano-catoliciloru, si din aceste ajútorie sustienu densii parochiele si preotii, si in sate de acelea, in cari nu au credinciosi.

Noi avem detorintia a ne aperá turm'a cá nici un'a din oile cuventátore se nu ratecéscu. — De aceea eu tienu cá avem detorintia a ne ingrijí de pas-torirea poporului si totodata de sporirea fonduriloru bisericesci.

Te rogu Iubite Nepóte! se-mi scrii, ce ai auditu despre alegerea din Caransebesiu, cand va urmá in-tarirea? —

Din istori'a increstinárii Romaniloru.

Notiuni generale despre aplecarea vechiloru Romani la diverse culte divine, si mai vertos la cultulu crestinescu.

(Continuare.)

Venirea Romaniloru la cunoscintia cu poporulu Iudaicu

Fundamentulu religiunei crestine e Testamentulu vechiu, uniculu poporu, care au aderatu la testamen-tulu acést'a este alu Iudeiloru. Romanii au venitu la cunoscintia cu Iudeii, sub Iud'a Macabeulu, condu-catoriulu Iudeiloru, si Antiochu Epifanes, regele Siriei la a 167—163 inainte de Christosu, Antiochu Epi-fanes si urmatorii lui, Antiochu Epiphanes, si Dimitrie fiulu lui Antiochu celu mare, care fusese ca gerante robu la Roma, ducandu resbelu de estermine in contra Iudeiloru, ii-constrangea cu focu si feru la parasirea legii strabune, si amplectarea celei pagane, martirisandu pe vreo cátiva din ei. — Atunci preo-tulu Mathathia, cu cinci feciori ai lui s'au adunatu in Modinu, si au decisu a aperá cu arm'a drepturile si religiunea avitica, si sub conducerea lui Iud'a Ma-

cabeulu au reportatu cele mai stralucite invingeri in contra lui Antiochu si urmatorilor lui, inse inegalu in putere fatia cu Antiochu, si-ne sperandu pana in capatu a reusi invingatoriu, au legatu aliantia — cu Romanii, si s'au aplecatu jugului Romann, care alian-tia asia se affa descrisa in sánt'a scriptura cartea Ma-cabeiloru „Audindu Iud'a de numele Romaniloru, ca sunt puternici cu taria, si sunt voitori de bine tuta-roru celoru ce se lipescu de ei, si cu totii carii vinu la ei facu pretinie, si cumca sunt puternici cu taria. — Au alesu Iuda pre Eupolemon feciorulu lui Ioann alui Acosu, si pre Iasonu feciorulu lui Eliazar, si ii-au trimisu pre ei la Rom'a, ca se asieze cu ei pre-tesigu si insotire — aliantia — si ca se ieie dela ei jugulu, ca au vediutu ca imparati'a Greciloru a-supresce pre Israílu cu robie, si au mersu la Rom'a si au intratu in senatu, si au graitu dicandu: Iuda Macabeulu si fratii lui, si multimea Iudeiloru, ne-au trimisu pre noi la voi, cá se asiediãmu cu voi insó-tire, aliantia si pace, si se ne scrieti pre noi intre sotii si pretinii vostrii. Si au placutu cuventulu a-cest'a inaintea Romaniloru, si au scrisu carte pre doue table de arama, si au trimisu la Ierusalim cu ele pre Quintu Memia si Titu Manilie batranii — senatorii — Romaniloru cá se fie acolo pomenire de pace si de insotire, éra cuprinsulu càrtii au fost acést'a „Bine se fie Romaniloru si neamului jidovescu, pre mare si pre uscatu in veacu, si sabi'a si vresmasiulu de parte se fie de dansii! Ér de se va intemplá resboiu asupra Romei mai antaiu, se ajute neamulu jidovescu cu inima plina cum va aratá loru vremea, asemenca de se va intemplá mai inainte jidoviloru resboiu, voru ajutá Romanii din sufletu cum va aratá loru vremea. — Éra pentru reutatile care le face loru imperatulu Dimitrie, au scrisu lui dicand: pentru^{ce} ai ingreu-natu jugulu teu preste sotii si pretinii nostri jidovi, deci de se voru mai plange inaintea nóstra de tine, vom face loru judecata, si vom dá resboiu asupr'a t'a, si pre mare si pre uscatu“ I. Macavei cap VIII 1. 17, 20, si 24. II. 11, 24.

Acésta insotire si aliantia cu Romanii, o-an re-noitu si urmatoriulu lui Iud'a, archiereulu Ionathanu „Ionathanu au alesu bãrbati, pre Numenie, fiulu lui Antiochu si pre Antipatru fiulu lui Iacobu, si i-au trimisu pre ei la Rom'a, si au intratu in senatu si au disu Ionathanu: Archiereulu si neamulu Jidovi-loru, ne-au trimisu pre noi, ca se inoiti cu ei pre-tesigulu si insotirea de mai inainte“ I. Macavei 12, 3, si 6.

Murindu Ionathanu, urmatoriulu lui, Archiereulu Simeonu, inca au reinoitu acésta aliantia cu Roma-nii, trimitiendu tot pre Numenie si Antipatru la Rom'a. Reintornendu Numenie si ceialalti ce erau cu elu dela Rom'a, au adusu càrti catra imperati, si tieri, intru care era scrisu „Luciu consululu Roma-niloru lui Ptolemeu — Regele Egiptului — impe-ratului, bucurie! Solii Jidoviloru au venitu la noi amicii si sotii nostri cá se inoésca pretesigulu si

insotirea cea din inceputu trimisi de Simeonu Archiereulu si de poporul jidoviloru, si i-au adusu paveze de auru o mie. Placutune-au dreptu aceea none se scriemu imparatiloru si tieriloru, ca se nu le faca reu, si se nu-ii bata pre ei, si cetatile loru, si tiar'a loru, si cá se nu deie ajutoriu celoru ce se resboiescu asupra loru“ I. Macavei 15, 15—20. pre lánge tóta aliantia acést'a facuta cu Romanii Iudeii si-au conservatu intacta constitutiunea, si dreptulu loru, si dupa dreptulu romanu, se numeau, toti confederati ai poporului Romanu. „*Socii populi Romani foederati.*“

Romanii cuprindu Iudea si o adauga imperiului Romanu.

La anulu 67—63 inainte de Christosu Aristobulu si Hircanu fii lui Alesandru Regelui Iudeiloru, se certara intre sine despre ereditatea tronului. Aristobulu trage in partea s'a unu numeru insemnatu de Judei, si pre Hircanu la care apartienea dreptulu de succesiune lu-depune din domnie. Hircanu chiemá intru ajutoriu pre renumitul beliduce romanu Pompeiu, care tocmai atunci a se aflá in Siri'a cu o óste insemnata, numerósa. Pompeiu pe bas'a aliantiei si insotirei cu Romanii, se ingerá pre sine de arbitru in caus'a loru, inse iritatu de Aristobulu, cuprinde Ierusalimulu cu putere, darima murii cetetii, si intra in biserica chiar in sant'a santeloru, unde numai archiereului mare i-erá iertatu se intre odata intr'unu anu la diu'a espiatiunei pentru pacate, inse de cele sante nu se atinge, ci numai arunca in ascutitulu sabiei pre cei ce erau ai lui Aristobulu, unde se retrasese din naintea ascutitulu sabiei Romane. Domnia si sacerdotiulu cu dreptu de ereditate i-lu da lui Hircanu cu numele alu II-lea si Iude'a o face tributara si atarnetóre de imparati'a Romaniloru. Pre Aristobulu lu-duce in triumfu la Rom'a, si pre Antipatru Idumeulu lu-pune de procuroru romanu preste Iudea.

Cu siepte ani mai tardiu triumvirii Romani, Pompeiu, Crasu, si Iuliu Cesaru, impartu imperiulu Romanu intre sene, Iudea s'au venitu lui Crasu, Crasus si-perde viati'a in lupt'a in contra Partiloru, Pompeiu in lupt'a contra lui Cesaru, éra Cesaru este omorítu cu 23 de inpunseturi in senatu. Pana a nu fi omorítu Cesaru, in lupt'a contra regelui Egiptului, au fost ajutatú pasu de pasu de Hircanu si Antipatru, pentru care au venitu in grati'a lui. Pre Hircanu l'au intaritu in Domnie; inse asia ca totu de odata si Antepatru, se fia supravighiatoriu preste Iudea. Mai tardiu Antipatru acést'a au incredintiatu Ierusalimulu fiului seu celui mai mare Iazael; éra Galilea partea dela nordu a Iudeii fiului celui mai micu Irodu. Irodu acést'a, pana a nu fi Cesarele Augustu imperatu, au mersu la Rom'a, si asia de finu sau sciutu comportá cu Antoniu si cu Cesarele Octavianu incát la propunerea acestor'a, senatulu singuru pre elu l'a numitu de Regele Iudeii, de si nu au fost Iudeu de neamu, ci Idumeu si numai de religiune Iudeu. Acést'a au fost acelu, Irodu, sub care

s'au nascutu Domnulu si mantuitoriulu nostru Isusu Christosu, care l'au persecutatu, si au omorítu pre pruncii din Vitileemu, care atât de tiranu au fost, de si-pre pruncii sei Antipater si Aristobulu ii-au omorítu, pentru care imparatulu Augustu l'a numitu porculu, pentruca pre când porculu, care nu se manca la Iudei, este crutiatu de mórte, in curtea lui Irodu pre atunci elu nici filoru sei proprii n'au crutiatu mórtea.

Dupa mórtea lui Irodu, Augustu au impartitu Iudeia in trei párti intre trei fiii ai lui Irodu, celui mai mare Archelau i-au datu Samari'a, Iudea, si Idumea; La alu doilea Irodu Antipa i-au datu partea de nordu a Iudeii numita Galile'a. Acést'a au fost care au decapitatu pre Ioanu Botezatoriulu, si vrea se omóre si pre Isusu, pre acést'a l'au lipsitu din Domnie, dupa atestarea istoricului Iudaicu Iosephus Flavius, Irodu Agripa nepotulu lui Irodu celu mare si fiulu lui Aristobulu. La alu treilea Filipu au datu Iudea din colo de Iordanu — Archelau fiulu celu mai mare alu alui Irodu preste putienu au fostu alun-gatu de imperatulu Augustu din Domnie si tiar'a lui Iude'a sub nume de provintia o adause imperiului romanu, si administrata prin procurori Romani cum au fostu Pilatu. Astfeliu si-perdú Iude'a independinti'a s'a, si imperatiei lui Iuda se puse capetu dupa cum au fostu profetitu prin profetulu „ca nu se va luá sceptrulu din Iuda, nici legislatoriulu din copsele lui, pana ce va veni Silo, pacificatoriulu, si aceluia i voru dá popórele ascultare“ (I. Moise cap 49, 10.) Christosu deja se nascuse, când si-perdu Iud'a imperati'a si Iude'a independinti'a!

Colonisarea Iudeiei prin Romani.

Romanii, cum cuprindeau vre o provintia, ca se fie siguri de ea, indata o si colonisau cu colonii romane, si colonistulu romanu, dupa atestarea lui Seneca, bucurosu delaşa patria veche, si trece preste munti si riuri, si chiar preste Oceanu, si da nume locuriloru pre unde se asieza „*Romanus ubicumque vicit ibi habitat qd hanc commutationem locorum libenter nomina dabant, et relictis ovis suis transmarina sequebatur colonus senex.*“ (Seneca de consolatione,) de aici sau nascutu proverbiulu romanu „unde e bine acolo e patri'a, *ub ibene ibi patria.*“

Coloniile aceste au constatu mare parte din fii senatoriloru romani, care din onore sau numitu parinti, *patres certe ab honore*, éra fii loru patricii „*patriciisque progenies eorum appellati*“ Liviu Abr. 1. 8. Mai pre urma si din plebei, si au formatu asia dusu militia de aparare — *preasidium* — ca pre poporulu subjugatu se-lu tiena in frêu, si provinti'a se o apere in contra navaliriloru si invasiuniloru straine. Cetatea colonisata, capatá doua clase de locuitori, pre indigenii subjugati, carii nu aveau nici unu dreptu „*Civitas sine sufragio*“ si pre locuitorii colonisti, cari se bucurau de dreptulu romanu „*ius sufragii*, seu *civitas cum sufragio*. Din ei con-

sta, si ei formau asia dis'a burgesia dominanta, si din ei se alegea consululu si diregatorii municipali, magistratuali, si comunali, si alte autoritati publice precum si preotia contingentala, si se numiau cu nume genericu „Coloniile civiloru Romani „*Coloniae civium Romanorum.*“

Asia au colonisatu romanii si Iudea cu colonii romane nobile, cu prefecti, subprefecti, cu consuli sub-consuli, cu procuratori subprocuratori, cu officianti sub-officianti, cu militie, si cu de totu felulu de meseriosi si maestri, inse toti romani de sange, nici n'au potutu romanii se colonisese cu colonii straine, decât romane, ca nu cumva coloniile straine sè se unesca cu poporul apasatu si la olalta se scuture jugulu romanu, si se puna capetu Domniei romane in atari parti.

Venirea Romaniloru la cunoscintia datiniloru si traditiuniloru Iudeiloru.

(Va urmă)

Unu nou coru de plugari.

Sistarovetiu in 19. Aprilie 1889.

Dle Redactoru! Comun'a Sistarovetiu din cottulu Timisiorii tractulu Lipovei urmându esempleloru bune a altoru comune din Banatu, in diu'a stului Ioanu Botezatoriulu prin intrevinerea parintelui Simeonu Tomescu preotu gr. or. in locu, si a dlui Teodoru Suricescu notariu cercualu si Basiliu Iotica adjunct not. conchiemându fruntasii acestei comune la cas'a comunala, si descoperindu-le prin o cuventare acomodata scopulu adunării loru cu bucurie primira acestu scopu salutariu, si de locu s'a deschisu list'a membriloru ajutatori dupa cum urmèza: parintele Simeon Tomescu a oferitu una luna viptulu gratisu dirigentului, dlu Teodoru Suricescu notariu cerc. pe trei luni câte 5 fl. Dlu Melentiu Suciu proprietariu câte 3 fl. Avramu Bunea jude primariu câte 1 fl. si pe trei luni dirigentului evartiru liberu si 2 septemani viptu gratisu. Basiliu Iotica adjunctu pre fie-care luna 3 fl. Iosif Suricescu padurariu m. r. si proprietariu 2 fl. Avram Blaguescu pàdurariu m. r. Solomonu Neda padurariu, Vasilie Miculescu economu, Ioanu Tomescu economu, Moise Pacurariu, Vasiliu Cusmanu economu, Moise Neda casariu comunalu, Iosif Bojenescu economu, Teodoru Cusmanu subjude, Tanasie Iorgoviciu economu, Gligoru Popescu, Teodoru Bunea economu, Zechila Oprescu, Solomonu Cusmanu, Moise Bunea economu à 1 fl. Moise Tomescu, Georgiu Gavrilescu, Ioanu Labasianu, Nicolae Lungu, Mitru Lazaru, Georgiu Bunea, Moise Popeccu, Avram Suricescu, Teodoru Cusmanu, Nicolae Officirescu, Pavelu Blaguescu, Nicolae Miculescu, Iacobu Lupulescu, Teodoru Cusmanu, Avram Neda Teodoru Neda, Teodoru Dascalu, toti eonomi, 'à 50 cr. Moise Stefanescu din Mész-Dorgos economu, odata pentru totdeuna 5 fl. si Papp Károly esecutore 1 fl. dupa care apoi de locu s'au inscrisu coristi si aducându diriginte pre tenerulu Demetriu Micu din Budintiu carele prin tactic'a lui cea buna, si admirabil'a-i truda in 3 luni corulu au ajunsu scopulu doritu; cântandu sf. liturgia intréga la Bunanestire, la Florii si la sf. Pasci perfectu si in tactulu celu mai bunu.

In Dumenica Tomiù 16'28. Aprilie parintele protopresviterulu tractualu Voicu Hamsea la invitarea parintelui Simeon Tomescu au venitu in fati'a locului, si servindu la sfantulu altariu, la carea ocaziune corulu au cantatu cu cea mai mare precisiune, a tîenutu o cuventare fórte acomodata, prin carea au incurgiatu coristii si pre membri

ajutatori. — Atât coristii cât si membri, — precum si ceialalti credinciosi cari erau intrunu numeru mare in sfta biserica cu lacrimi pre obrazu ascultau dulcea voce si sfaturile parintesci ale par. protopresviteru.

Dupa finirea sftai liturgii par. protopopu fiind invitatulu la mas'a parintelui Simeon Tomescu — cornlu vocalu alu plugariloru la 12 óre multiemì prin intonarea unor cantári, ér coristulu Moise Neda prin o cuventare a multiemitu in termini scurti inse bine potriviti par. protopopu in numele coristiloru pentru bunulu spriginu si incuragiarea ce le-a dat. In aceea di sar'a corulu vocalu de plugari au arangiatu unu concertu cu pies'a teatrala „Nunta tiereneasca.“

Concertulu acest'a a succesu preste acceptare si publiculu a remasu deplin multiemitu.

Tot pre acèst'a cale corul vocalu dechiara multiemit'a s'a publica Dloru: Cseres Gyula silvanistu in locu pentru supra solvire de 2 fl. 40 cr. Zarie Mircu manipulante de propriet. mare M. Ciacicoiciu din Vizma ofertulu de 1 fl. Samuel Grünfeld negutietoriu in Kovesdia 1 fl. Georgiu Suciu padurar m. r. si proprietariu in Labasintiu 1 fl. Karol Hainrich casieriu cercual 1 fl. si Herman Deutsch netietoriu in Sistarovetiu 1 fl. 40 cr. supra solvire, Iosif Gros din Lipova ofertulu de 1 fl. si 542 scânduri de bradu spre edificarea, sietri ni le-a imprumutatu gratis.

Sistarovetiu la 19. Aprilie, (1. Maiu) 1889.

B. J.

D i v e r s e.

* *Adunarea generala a „Asociatiunei nationale aradane pentru cultura poporului romanu“* s'a tîenutu sub presidiulu P. S. Sale Dlu Episcopu Ioanu Metianu, in sal'a seminariului, la 17/29 Apriliu a. c. Cuventulu de deschidere alu Inaltului presidiu a fost intimpinatu si primitu cu viaa complacere, dreptu ce s'a si decretatu unanimu trecerea lui per extensum la protocolu. Dupa acèsta s'a alesu cu unanimitate de presidentu alu adunării generale, pe noulu periodu de 3 ani. P. S. S'a Dlu Episcopu Ioanu Metianu, de vice-pres. I, Sigismund Popoviciu, pres. trib. din Solnocu, de vice-pres. II. Ieroteiu Belisiu, vicariu episcopescu in Oradea-mare, ér de notari: Dr. G. Plopu si Dr. Ioanu Trailescu. S'a cetitu apoi reportulu generalu alu directiunii, din carele se vede, cà Asociatiunea a numeratu in anulu trecutulu 71. membri ordinari, 19. fundatori si a dispusu de o activa de 2404 fl. 27 cr. S'a datu absolutoriu directiunii alese in adunarea generala din anulu trecutulu, si s'a constituitu pe anulu 1889/90 in urmatoriulu modu: Directoru primariu: dlu Ioanu Belesiu; directoru secundariu: Vasiliu Mangra; fiscu: Aureliu Suciu; perceptoru: Lazaru Tescula; esactoru: Iosifu Moldovanu; bibliotecariu: Dr. Ioanu Trailescu; economu: Ilie Dogariu; notariu: Dr. Traianu Putici. Membri in directiune: Augustinu Hamsea, Moise Boesianu, Dr. Petru Piposiu, Dr. Nic. Oncu Dr. G. Plopu Petru Truti'a, Dr. Iul. Bonciu, Teodoru Ceontea, Ignatie Papp, Georgie Purcariu, Romulu Ciorogariu, Iosifu Gradinariu.

* *Asesoru consistorialu referinte* la senatulu epitropescu alu consistoriului din Arad s'a alesu prin venerabilulu nostru sinodu eparchialu dlu Demetriu Antonescu, advocatu in Arad. Felicitamu pre noulu lucratoriu alu bisericeii Domnului!

* *Siedintia publica*, arangiata Duminec'a trecuta de societatea de lectura a elevilor dela seminariulu diecesanu a fost succésa, si cercetata de unu publicu alesu si numerosu. Atât piesele esecutate de corulu vocalu si instrumentalu alu seminariului, ambe sub conducerea dlui profesor N. Chicin, cât si declamatiunile si disertatiunea „despre capitalu,” au coresponsu asceptârilor publicului.

Concurse.

Pentru deplinirea postului de capelanu temporalu, pre langa parochi'a preotului deficientu Serafim Chrisianu din Igrisiu, care postu este imbinatu cu postul invetiatorescu dela scól'a confessionala din numit'a comuna se scriu concursu cu terminu de **30 de zile dela prima publicare.**

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt: jumetate din tóte beneficiile parochiei precum si salariulu invetiatorescu dela scól'a inferióra, care computate in bani dau sum'a de circa 800 fl. v. a.

Doritorii de a acupá acestu postu sunt avisati a-si substerne documencererile instruate cu documentu de cualificatiune pentru parochii de clas'a prima pana la terminulu indicatu subscrisului administratoru protopresviteralu in Toraculu mare (Nagy-Torák per Béga-Szt.-György) si totu de odata a-se presentá in vre-o Dumineca, seau serbatóre spre a-si aretá desteritatea in predicare si in cele rituale.

Igrisiu in 10/22. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: PAUL TEMPEA, administratoru protopresviteralu.

Pentru deplinirea definitiva a parochiei vacante din comun'a **Ortitégu** si filiele **Cacuciulu romanescu** si **ungurescu**, protopresviteratulu Pestesiului, Cottulu Bihoru decretate de clasa a II-a pe basa decisului Veneratului Consistoriu din Oradea-mare dtto 3 15 Aprilie 1889. se escrie Concursu cu terminu de **30 de zile dela prim'a publicare.**

Emolumentele sunt:

Din **Ortitégu** dela 80 numere de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu, dau un'a suma de 100 fl. 20 jugere pamentu, parte fénatiu, parte aratoriu à 8 fl. jugerulu 160 fl. 80 jumatâti de zile de lucru à 10 cr. 8 fl. Stolele usuate la unu anu 60 fl. — de totu 328 fl. —

II. Din **Cacuciulu romanescu**. Dela 42 de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu 52 fl. 50 cr. 6. jugere de pamentu à 5 fl. jugerulu 30 fl. dela 42. numere de case câte 70 cr. de numeru 29 fl. 40 cr. Stolele usuate 25 fl. de totu — 136 fl. 90 cr. —

III. Din **Cacuciulu unghurescu**. Dela 30 Numere de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu 37 fl. 50 cr. dela 30 numere de case câte 70 cr. 21 fl. Stolele usuate 20 fl. de tot — 78 fl. 50 cr. — tóte aceste venite computate la olalta dau sum'a de 543 fl. 50 cr. afara de acestea casa parochiala de prim'a clasa cu tóte apartimentiele de lipsa.

Doritorii de a ocupá acésta parochie sunt avisati a-si substerne suplicele loru adresate Comitetului parochiale subscrisului protopresviteru pana la terminulu susu indicatu in Lugasiulu de susu, post'a ultima Élesd si a se presentá in vreun'a domineca séu serbatóre in Sf. biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cele preotiesci.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine: TEODORU FILIPU, m. p. protopresviteru.

Pentru vacant'a parochie de a III. clasa din comun'a **Higicu**, protopresviteratulu Pestesiului, Cottulu Bihor se escrie Concursu cu terminu de **30 de zile dela prima publicare.**

Emolumentele sunt:

1. Birulu preotiescu dela 90. numere de case un'a vica cucuruзу sfarmatu a 1 fl. de vica 90 fl.

2. Folosirea aloru 16. jugere pamentu catastrale parte aratoriu parte fenatiu de clasa prima a 10 fl. jugerulu 160 fl.

3. Stolele usuate anuale 100 fl.

4. Casa parochiala cu intravilanu, si cimiteriu 20 fl. in urma in pasiunea comunala tienerea aloru 30 vite gratisu 30 fl. tóte acestea computate la olalta dau o suma de 400 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa acésta parochie sunt poftiti a-si trimite recurselu loru pana la terminulu sus amintitu adresate comitetului parochialu subsemnatului protopresviteru in Lugasiulu de susu post'a ultima Élesd — si a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre in Sf. biserica de acolo pentru a se face cunoscutu poporului.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: TEODORU FILIPU, m. p. protopresviteru.

—□—

Prin acésta se escrie concursu pentru indeplinirea postului vacantu de preotu-invetiatoriu din comun'a **Petirsiu** — protopopiatulu Lipovei — cu terminu de **30 de zile dela prima publicare.**

Emolumentele impreunate cu acestu postu de preotu imbinatu cu postul de invetiatoriu; computate la olalta, dau unu venitu anualu de 452 fl. v. a.

Doritorii de a ocupá acestu postu, dovedindu cualificatiunea receruta pentru parochiile de Cl. III-a — sunt avisati ca recurselu loru, conform statutului organicu si regulamentului, adresate comitetului parochialu din Petirsiu se le subscérna subscrisului protopresviteru tractu-álu in B. Lippa, si a se presenta in vre-o Dumineca séu serbatóre in sf. biserica in Petirsiu, pentru a-si areta desteritatea din cele rituale.

Petirsiu, la 11/23. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VOICU HAMSEA, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru deplinirea parochiei vacante de a 3-a clasa, inbinata cu postul invetiatorescu din **Giorocu**, protopresviteratulu Radnei, se escrie concursu cu terminu de alegere pe serbatórea Inaltarii Domnului, adeca: pe **Joi in 18/30. Maiu a. c.**

Emolumentele sunt:

A) preotiesci: 6 jugere de pamentu aratoriu, — dela 75 numere de case câte 1 fiorinu in birulu preotiescu si stolele indatinat.

B) invetiatoresci: in bani 168 fl., 10 orgii de lemne din cari se va incaldi si scól'a si cortelu liberu.

Recurentii au se-si ascérna recurselu loru, ajustate cu documintele recerute si adresate comitetului parochialu, la oficiulu protopopescu din Radna, si pana la terminulu indicatu a-se presentá in biserica din locu, pentru de a se aretá poporulni.

Giorocu, 11/23. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: VASILE BELESIU, m. p. protopresviteru.